

U z n e s e n i e

*Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Doc. Ing. D. Č., PhD**, bytom v B., zastúpeného JUDr. D. R., advokátom v B., proti odporkyni **MUDr. S. D.**, bytom v B.B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou E. - K. & P., s.r.o., so sídlom v B., o zaplatenie **9958,18 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 11C 28/2006, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. októbra 2009, sp. zn. 15Co 111/2009 takto*

r o z h o d o l:

*Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. októbra 2009 sp. zn. 15Co 111/2009 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

O d ô v o d n e n i e

Návrhom podaným 15. apríla 2004 sa navrhovateľ domáhal, aby odporkyni bola uložená povinnosť zaplatiť mu sumu 300.000,- Sk (9958,18 Eur) z titulu poskytnutej pôžičky a nahradiť mu trov konania.

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 24. októbra 2007, č. k. 11C 28/2006 -151 v spojení s uznesením z 26. februára 2009, č. k. 11 C 28/2006 - 188 návrh zamietol a odporkyni nepriznal náhradu trov konania. Dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný, keď z výsledkov vykonaného dokazovania nebolo nepreukázané, že medzi

účastníkmi bola dňa 30. januára 2003 uzavretá zmluva o pôžičke. V odôvodnení rozsudku uviedol, že navrhovateľ na preukázanie svojho tvrdenia síce predložil doklad z 30. januára 2003, z ktorého vyplýva, že v uvedený deň odporkyňa prevzala od neho v hotovosti uvedenú sumu, ale nevyplýva z neho dôvod jej poskytnutia, ani doba splatnosti. Odporkyňa spochybnila pravosť uvedenej listiny a trvala na predložení originálu potvrdenia. Bránila sa aj tým, že u navrhovateľa v byte ani v jeho dome v uvedený deň nebola. Rovnako nebola ani u notára a predmetnú sumu z tohto titulu v uvedený deň od navrhovateľa neprevzala. Za týchto okolností jednoznačne nepreukázal, že medzi účastníkmi bola dňa 30. januára 2003 uzavretá zmluva o pôžičke. Súd prvého stupňa výpoveď navrhovateľa vyhodnotil ako rozpornú, keď táto bola v rozpore s výpoveďou svedkov H. a Š.. Súd nemohol žalobe vyhovieť ani z titulom bezdôvodného obohatenia, lebo ani sám navrhovateľ neuviedol skutkovú podstatu, na základe ktorej bezdôvodné obohatenie vzniklo. Odporkyňa nárok navrhovateľa z titulu pôžičky neuznala, pokiaľ nejakú sumu prevzala, išlo len o ďalšiu splátku z titulu podielu za predaj rodinného domu, ktorého bola spoluvlastníčkou. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 21. októbra 2009 č. k. 15Co 111/2009 - 204 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 9958,18 Eur, lebo (na rozdiel od súdu prvého stupňa) dospel k záveru, že tak návrh, ako aj odvolanie navrhovateľa, sú dôvodné. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, avšak vyvodil z neho nesprávny právny záver. Z predložených listinných dôkazov, ako aj z výpovedi svedkov a účastníkov konania mal odvolací súd jednoznačne preukázané, že odporkyňa prevzala od navrhovateľa sumu 300.000,- Sk. Uvedená skutočnosť vyplýva z potvrdenia odporkyne z 30. januára 2003. Odvolací súd poukázal aj na samotné vyjadrenie odporkyne, že od navrhovateľa prevzala finančné čiastky 360.000,- Sk, ako aj 300.000,- Sk, ale prevzala ich v dobrej viere v tom, že ide o splátky z celkovej dlžnej sumy 900.000,- Sk, ktorú jej mal vyplatiť navrhovateľ ako spoluvlastníčke za predaj nehnuteľnosti, ktorej bola spoluvlastníčkou a ktorú

navrhovateľ predal na základe ich vzájomnej dohody. Z jednotlivých splnomocnení, na základe ktorých spoluvlastníci predmetnej nehnuteľnosti splnomocnili navrhovateľa na zastupovanie vo veci predaja nehnuteľnosti nevyplýva podmienka výšky kúpnej ceny, za ktorú mala byť uvedená nehnuteľnosť odpredaná. Z predloženej kúpnej zmluvy vyplýva, že kúpna cena nehnuteľnosti bola dohodnutá na výšku 1 800 000,- Sk, teda podiel pre každého spoluvlastníka predstavuje sumu 360 000,- Sk. Odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa prevzala kúpnu cenu zodpovedajúcu jej spoluvlastníckemu podielu 1/5 k celku, vo výške 360 000,- Sk. Rovnako v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že nie je možné objektívne zistiť, či suma 300 000,- Sk bola poskytnutá odporkyni titulom zmluvy o pôžičke, resp. titulom predaja rodinného domu a samotné prevzatie sumy 300 000,- Sk bolo riadne preukázané. Napriek tomu dospel k záveru, že odporkyňa prijala uvedené plnenie bez právneho dôvodu. Úkon odovzdania peňazí považoval za neplatný pre jeho neurčitost', nezrozumiteľnosť a nejasnosť a plnenie z neho preto považoval za plnenie z absolútne neplatného právneho úkonu, ktorým došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia odporkyne v sume 300 000,- Sk ktoré je povinná vrátiť navrhovateľovi. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku krajského súdu podala dovolanie odporkyňa. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Jeho prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 238 ods. 1 O. s. p. Trvala na tom, že sumu 300 000,- Sk od navrhovateľa prijala, avšak nie z titulu pôžičky, ale v domnienke, že ide o splátku ako podiel z predaja rodinného domu, ktorého bola spoluvlastníčkou. Navrhovateľ, ktorého (podobne ako ona) aj ostatní spoluvlastníci splnomocnili na predaj nehnuteľnosti, sľúbil vyplatiť každému z dedičov 900 000,- Sk (po odpočítaní všetkých nákladov) bez ohľadu na výšku kúpnej ceny nehnuteľnosti. Odporkyňa poukázala na časovú a vecnú súvislosť navrhovateľom odovzdaných finančných

prostriedkov a bezrozporovosť výpovedí odporkyne a svedkov v konaní na prvom stupni. Vytýkala odvolaciemu súdu, že sa nezaoberal zhodnými výpovedami svedkov preukazujúcimi právny titul prevzatia finančných prostriedkov vo výške 300 000,- Sk zo strany odporkyne a čestným prehlásením zo 17. augusta 2004 a neprihliadol ani na rozpor medzi výpovedami navrhovateľa a svedkyne H.. Odvolací súd rozhodoval výlučne na základe skutkového stavu zisteného v konaní na prvom stupni, pričom v odvolacom konaní neboli navrhnuté, ani vykonané žiadne dôkazy, ktoré by sa týkali vzniku právneho nároku na zaplatenie sumy 300 000,- Sk a ktoré by preukazovali právny titul prevzatia finančných prostriedkov zo strany odporkyne. Ak bol odvolací súd toho názoru, že zistený skutkový stav neumožňoval zistiť právny titul poskytnutia finančných prostriedkov, mal rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Odporkyňa tiež namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a predkladať doplňujúce dôkazy, nakoľko až do vyhlásenia rozsudku nemohla vedieť, že odvolací súd nepovažuje zistený skutkový stav za natoľko jasný, aby na jeho základe bolo možné preukázať právny titul poskytnutia finančných prostriedkov.

Navrhovateľ sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.), podal účastník konania zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu vyplývajúcom z § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu treba zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 220 O. s. p.). Ak má odvolací

súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám. (§ 213 ods. 3 O. s. p.)

Z významu citovaných zákonných ustanovení a tiež aj z ustálenej súdnej praxe je zrejmé, že zmeniť odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa môže odvolací súd len vtedy, ak dospeje k záveru, že súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. V takomto prípade odvolací súd môže rozhodnutie súdu prvého stupňa zmeniť, len ak dokazovanie v potrebnom rozsahu sám zopakuje. Opakovanie dokazovania je teda podmienkou pre zmenu odvolaním napadnutého rozhodnutia, kedy odvolací súd sám vykonáva, resp. dopĺňa dokazovanie, na základe ktorého potom dospeje k úplnému zisteniu skutkového stavu tvoriacemu podklad na rozhodnutie v danej veci. Týmto spôsobom si odvolací súd zadovažuje rovnocenný podklad na svoje vlastné skutkové závery, ktoré sú v porovnaní so súdom prvého stupňa iné.

V predmetnej veci odvolací súd pojednával v neprítomnosti odporkyne a jej právneho zástupcu, bezprostredne pred rozhodnutím iba oboznámil priebeh doterajšieho dokazovania a konštatoval, že odvolanie navrhovateľa bolo prednesené v súlade s písomným. Hneď na to bol vo veci vynesovaný rozsudok, podľa ktorého odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa spôsobom uvedeným vo výroku. Je teda zrejmé, že odvolací súd dokazovanie ani nedoplňal, ani neopakoval.

Pokiaľ teda odvolací súd bez náležitého doplnenia dokazovania, vychádzal z iného skutkového stavu než súd prvého stupňa a odvolaním napadnutý rozsudok zmenil, jeho skutkové závery boli urobené v rozpore s ustanoveniami § 120, 132, 211, 213. Potom konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou v zmysle ustanovenia § 241 ods. 1 písm. b) O. s. p. a v podstate vylučuje možnosť preskúmania rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska dôvodov uvedených v dovolaní. Osobitne

treba zvýrazniť, že odvolací súd tak postupoval napriek tomu, že v súdnom konaní stále zostala sporná otázka právneho dôvodu navrhovateľovho plnenia odporkyni v sume 300 000 Sk.

V prípade, že odvolací súd zmení rozhodnutie súdu prvého stupňa v zmysle § 220 ods. 2 OSP, bez toho, aby doplnil dokazovanie spôsobom uvedeným v § 120 a nasl. O. s. p., je konanie pred ním postihnuté vadou v zmysle § 241 ods. 1 písm. b) O. s. p., ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. K tejto vade je dovolací súd pri rozhodovaní o dovolaní proti takémuto zmeňujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu povinný prihliadnuť, a to aj keby výslovne nebola uvedená v dovolaní ako dovolací dôvod uplatnená (§ 242 ods. 1 veta druhá).

Keď teda žalobca vo svojom dovolaní napáda správnosť skutkových zistení odvolacím súdom, ako aj správnosť hodnotenia vykonaného dokazovania, túto námietku dovolací súd z vyššie uvedených dôvodov považoval za dôvodnú [§ 241 ods. 2 písm. b) OSP].

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : *Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.*

V Bratislave 30. júla 2010.

JUDr. Daniela Švecová, v. r.

predsedníčka senát

Za správnosť vyhotovenia:

Hrčková Marta